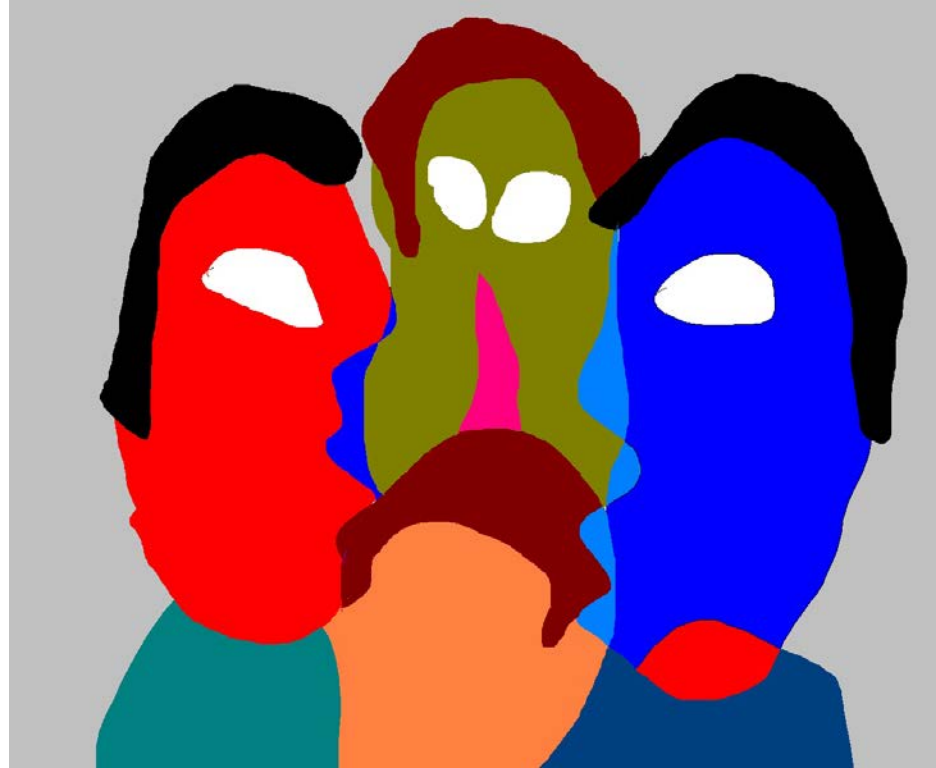

Zelfzorg, Zelfregulatie, Zingeving

Jaap van der Stel

Lector GGz Hogeschool Leiden

Senior-onderzoeker GGZ inGeest | Adviseur beleid Brijder-Parnassia

Zelf doen | Begrippen

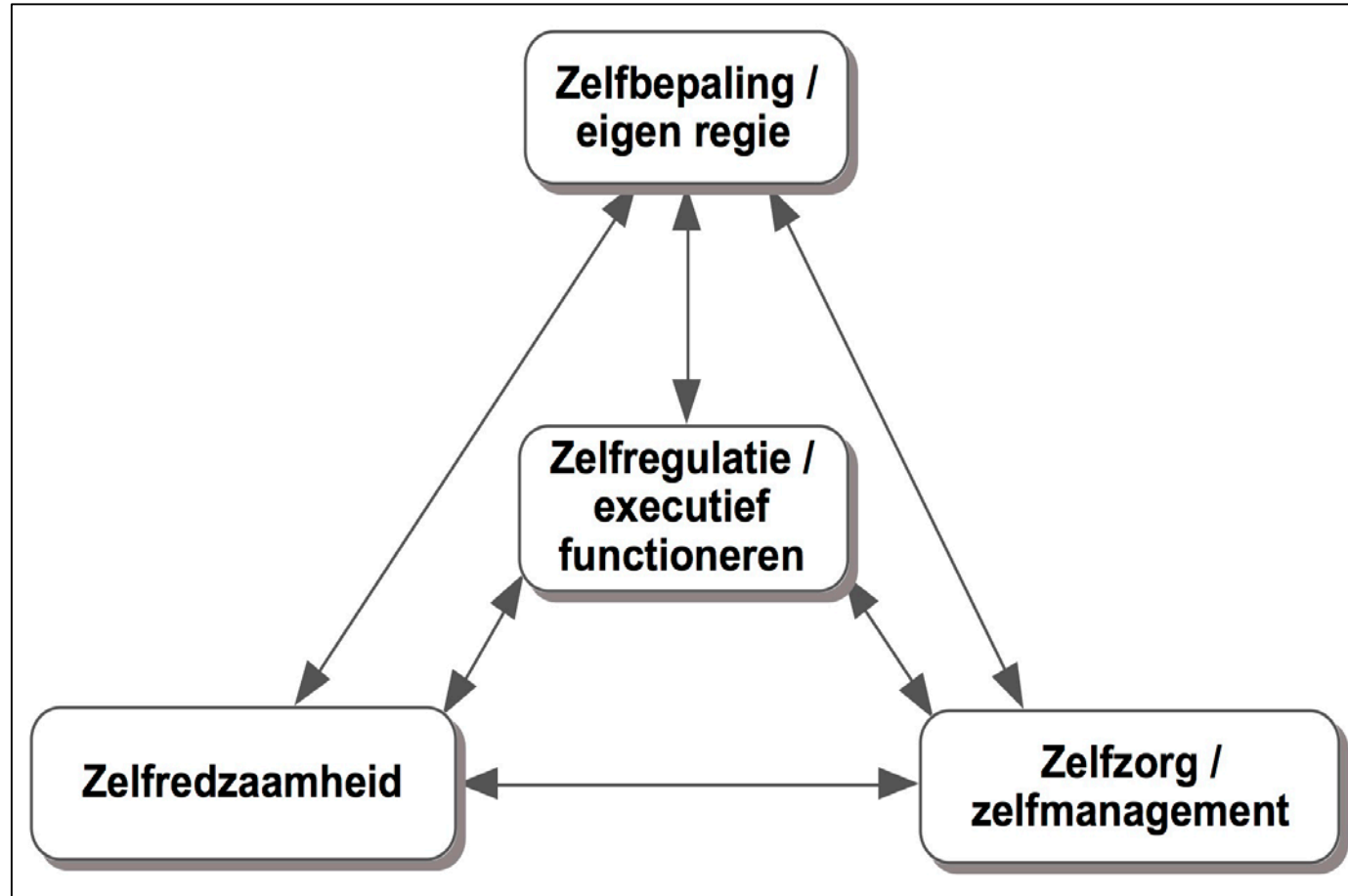
Centrale begrippen zijn:

- **Zelfredzaamheid**
- **Zelfbepaling (eigen regie)**
- **Zelfzorg
(zelfmanagement)**
- **Zelfregulatie (executief functioneren)**

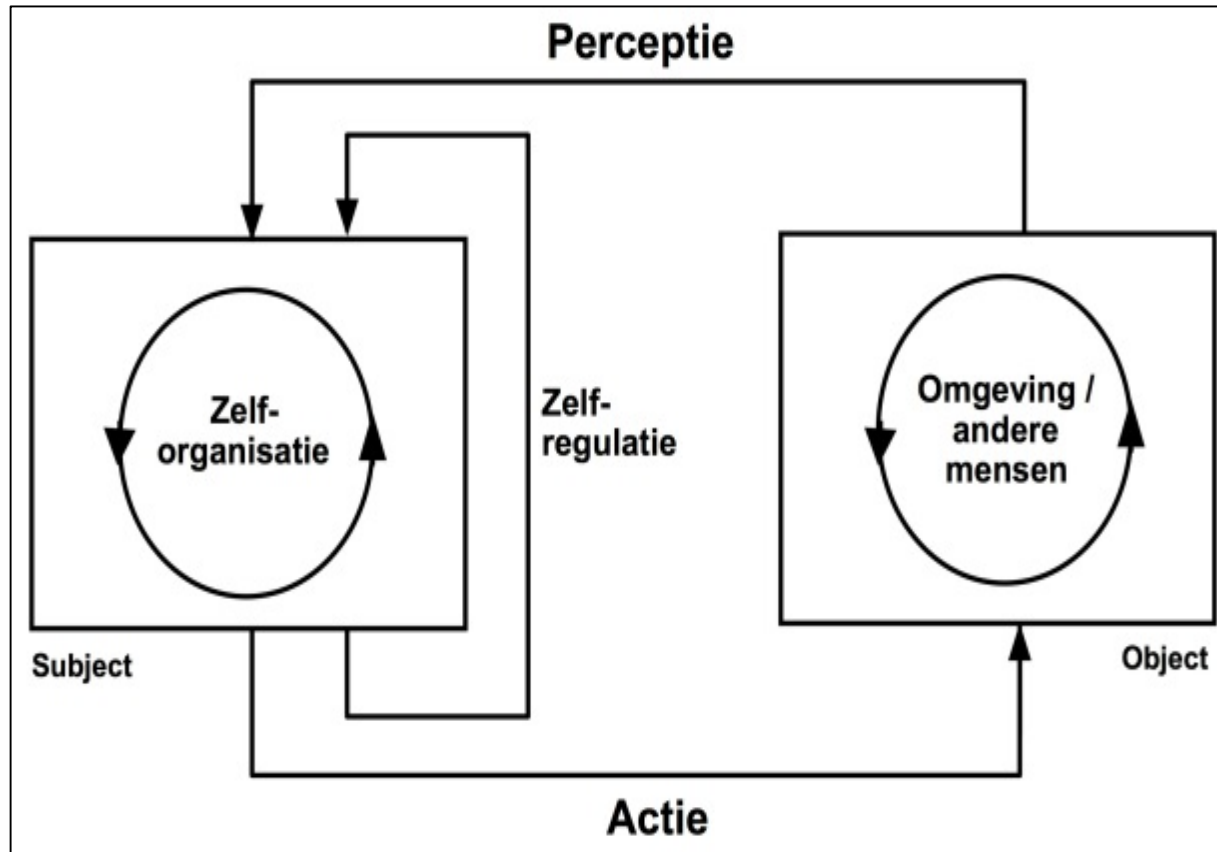
Aanpalende begrippen zijn:

- **Self-efficacy**
- **Gezondheidsgeletterdheid**
- **Veerkracht**
- **Zelfvertrouwen**
- **Levenszin (Ikigai)**

Zelfregulatie is de motor

Zelfregulatie = op zichzelf gericht gedrag

**Zelfregulatie
bevordert bereiken
doelen / met
anderen
samenwerken.**

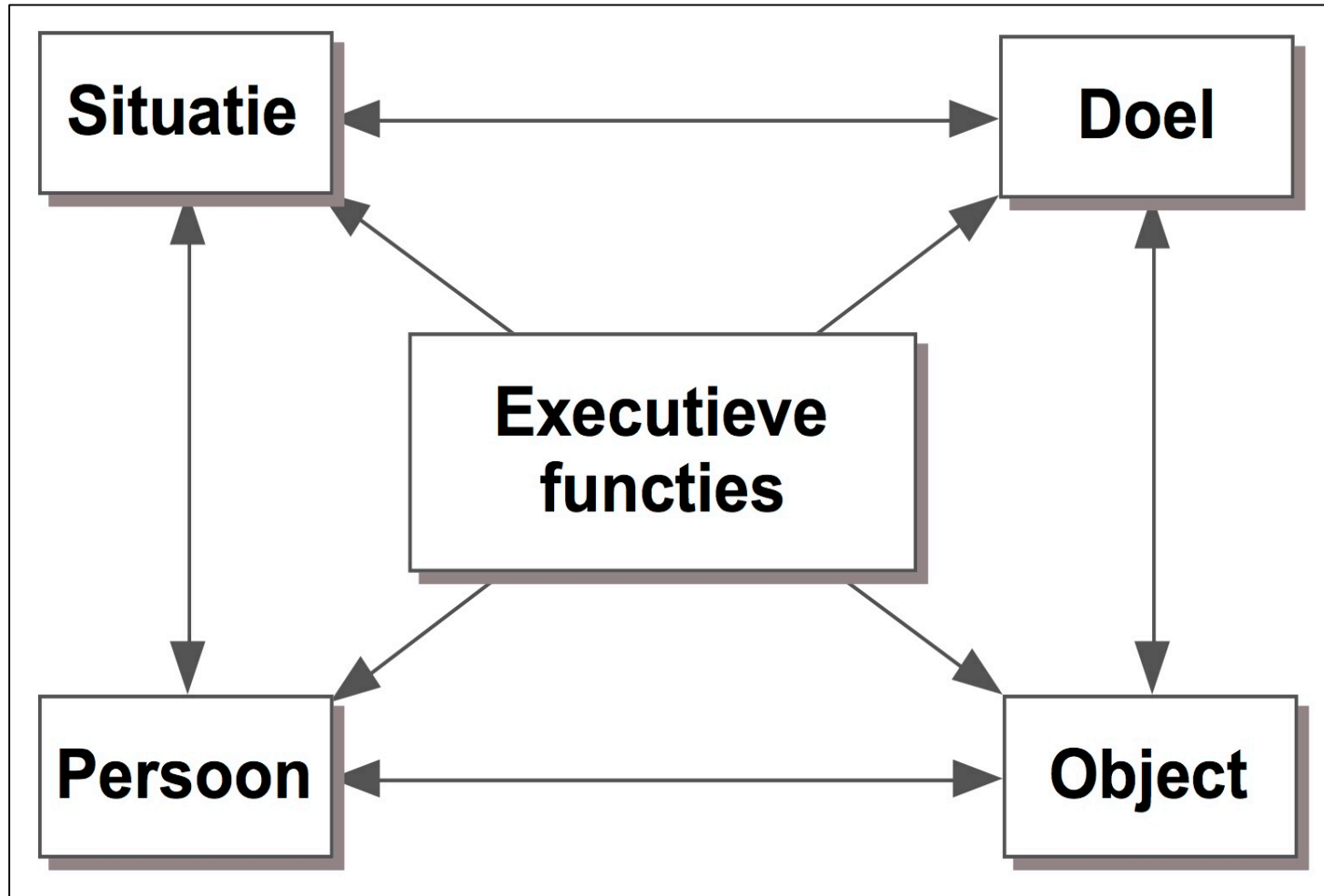
Zelfregulatie impliceert executieve functies

**Executieve functies
brengen structuur aan
in het bewustzijn.**

**Geven betekenis aan
bewuste ervaringen en
het gedrag.**

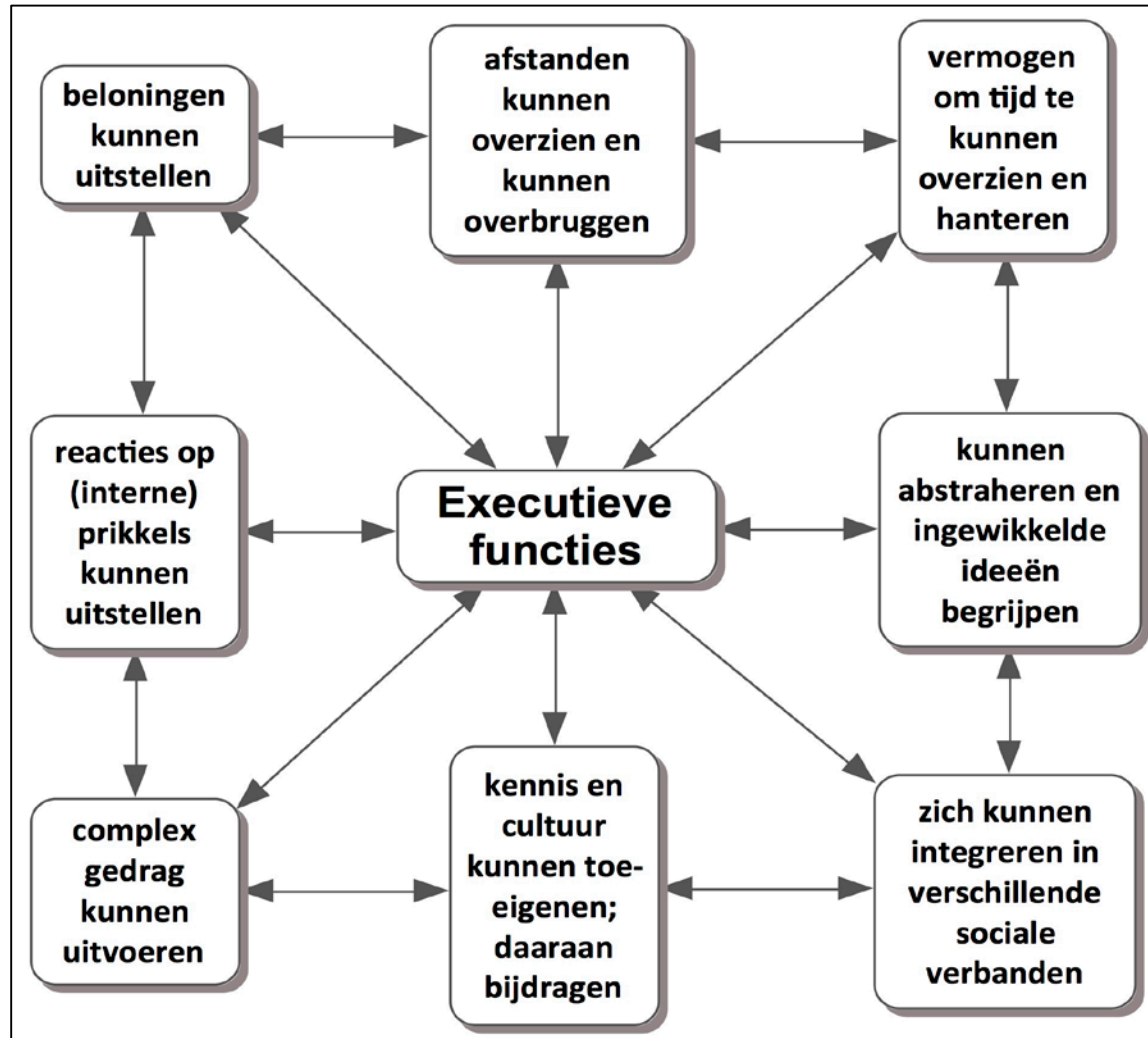
Executieve functies faciliteren zelfregulatie

Executieve functies zijn de 'hogere' mentale processen.

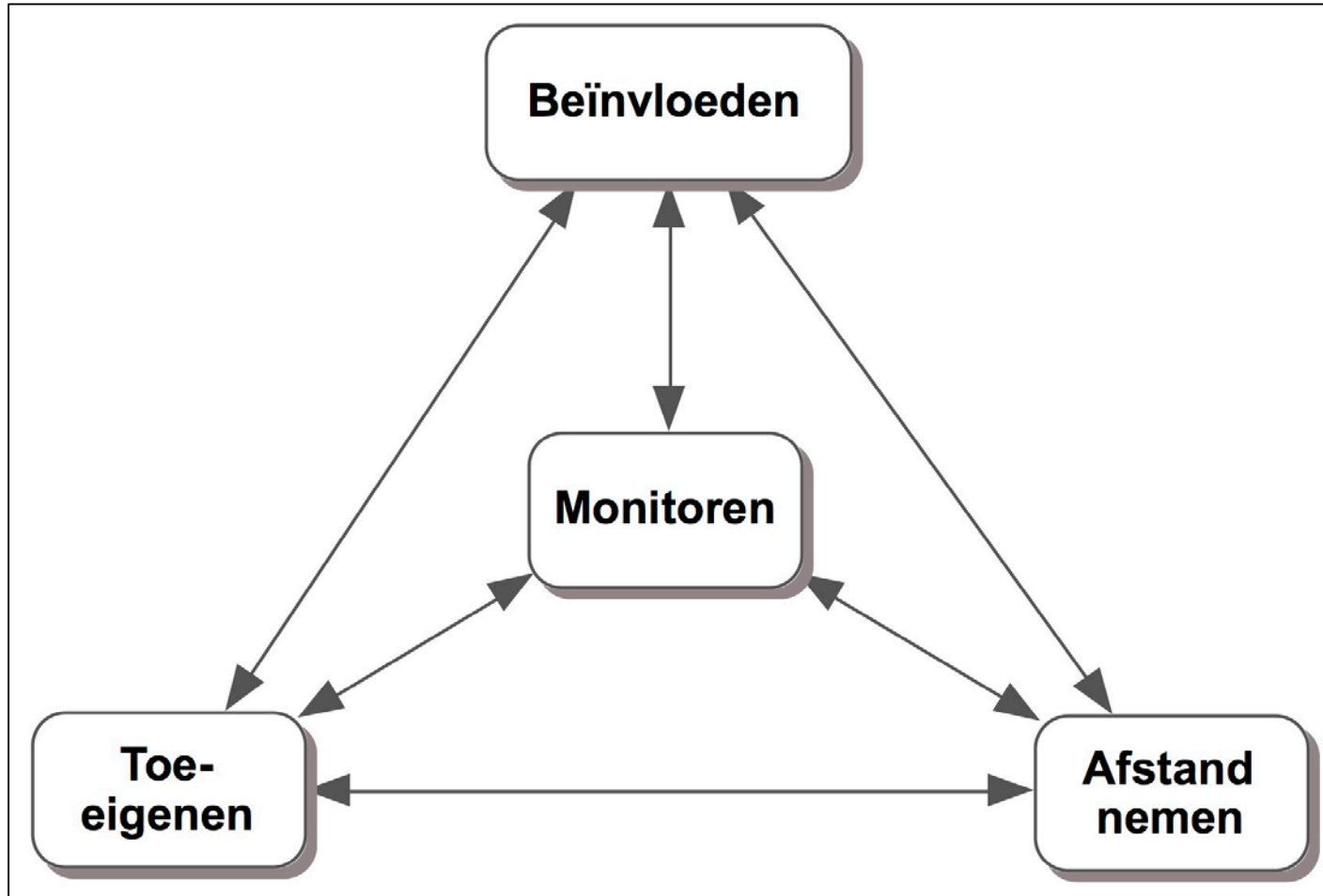
Ontstaan door leren in sociale situaties.

Executieve functies: basis voor *menselijke* capaciteiten

Executieve capaciteiten: algemene vaardigheden om deel te nemen / bijdrage te leveren aan aan maatschappelijke verbanden.

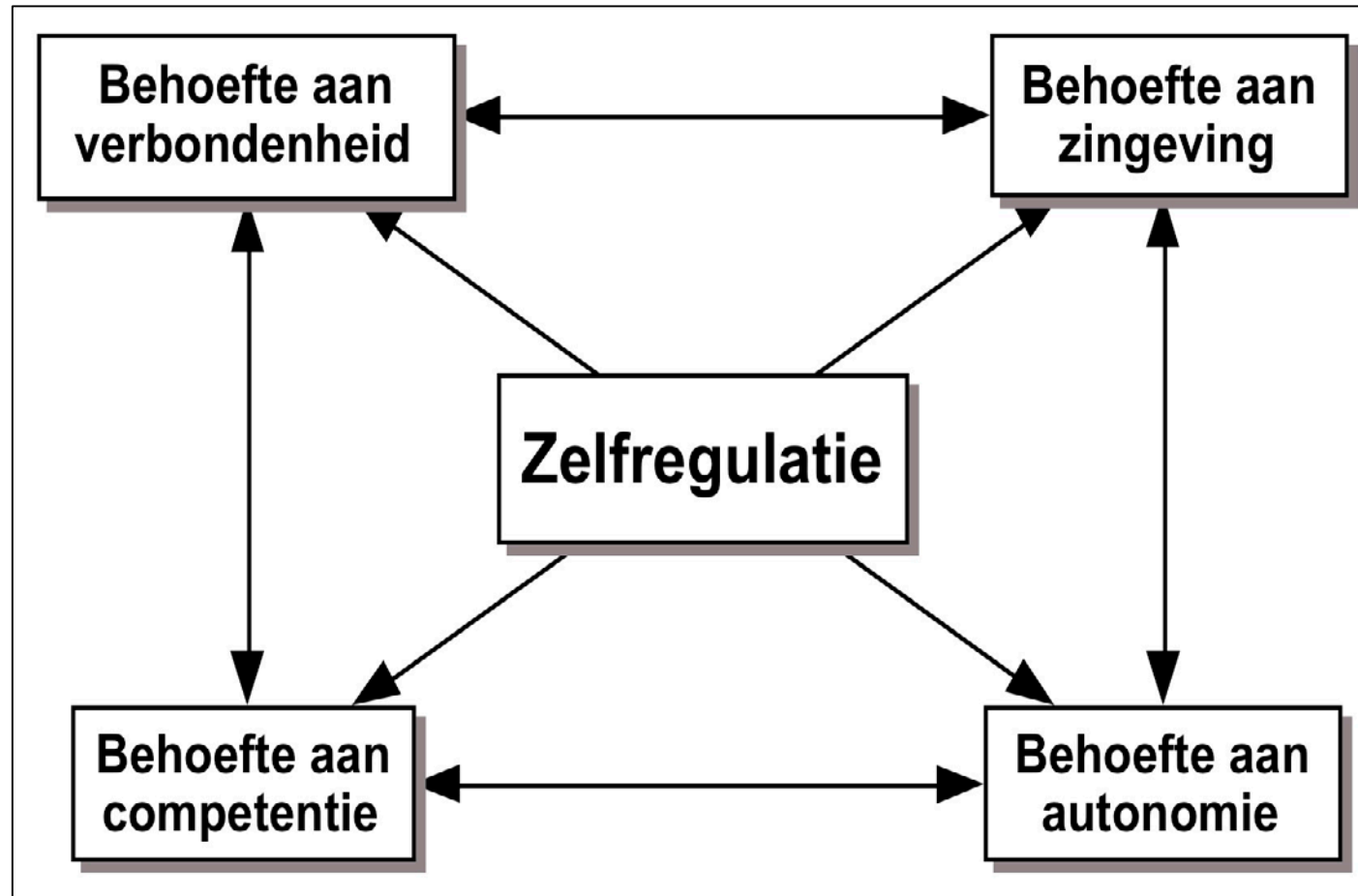
Kernprocessen van zelfregulatie

**Zelfregulatie =
motor voor
herstel en
ontwikkeling**

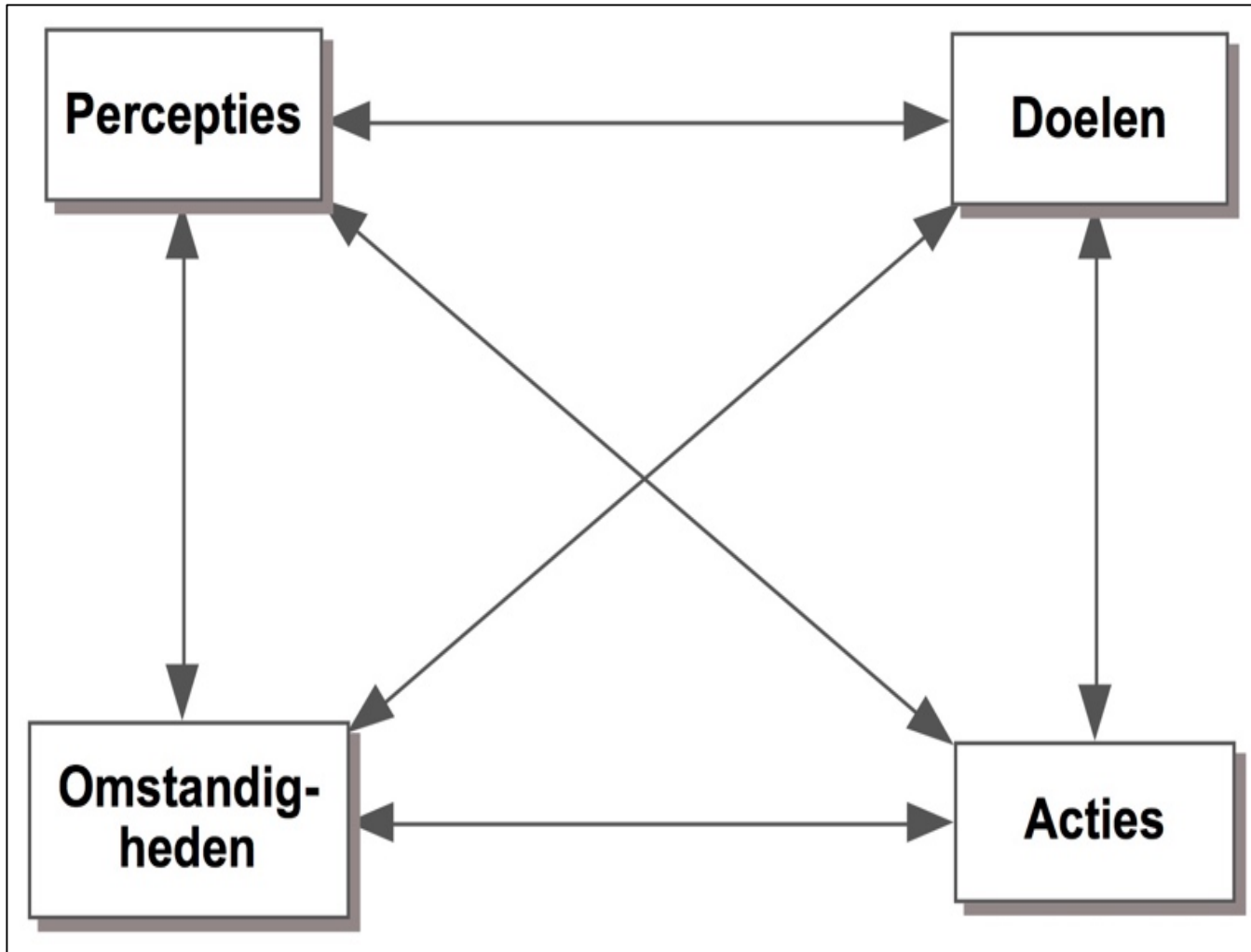

Zelfregulatie bevordert realisatie behoeften

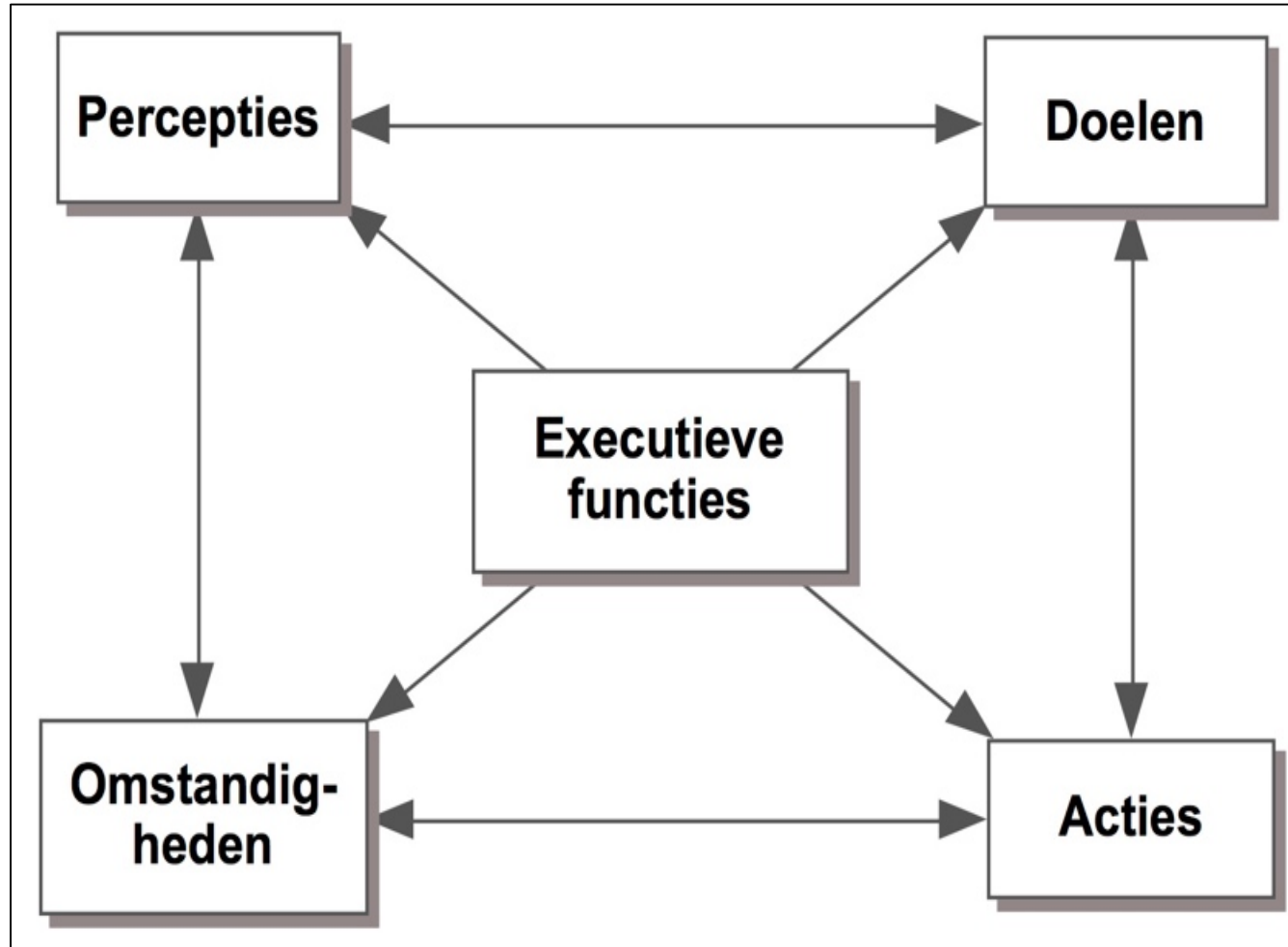
Naast door Deci & Ryan gemaakte indeling is *zingeving* (betekenis geven / samenhang zoeken) een universele menselijke behoefte.

Achterhalen van doelen

**Meeste mensen
weten
nauwelijks
waarom ze 'dit'
gedrag vertonen
/ welk doel ze
daarmee willen
bereiken.**

Rol van executieve functies

Benutten van de executieve functies kan helpen doelen te achterhalen én te beïnvloeden.

Draagt bij aan herstel en ontwikkeling.

Soort van samenvatting

- **Menselijk gedrag impliceert zelfregulatie (ontwikkeling executieve functies).**
- **Zelfregulatie helpt bij achterhalen / stellen van doelen; deze nastreven / resultaat evalueren; samenwerken met anderen.**
- **Zelfregulatie helpt bij ontplooiing / continuering zelfmanagement.**
- **Kortom: ZR voorspelt ZM.**

Onderzoeksvragen

- Hoe zorgen (groepen) mensen voor zichzelf?
- Hoe creëer je contexten voor 'zelf doen', 'zichzelf ontwikkelen', 'eigen leeragenda bepalen'?
- Hoe creëer je omstandigheden die leerprocessen (m.b.t. gezondheidsgedrag) ondersteunen?
- Waar liggen (m.b.t. executief functioneren => gezondheid) beperkingen?
- Hoe sluit je daarop aan? (=> zone naaste ontwikkeling; compensatie).

Het einde

